

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quartus. Quale iudicium possint ferre scholastici de statibus modi operandi supernaturaliter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

Quarto, denuò secundum libertatem, status Transformationis ascendens; quando in infimis tandem obumbratio fructiva, in toto, à captiuitate illa cœlesti, remiserit; tandem statum perfectæ libertatis consequitur. vbi quantò liberius ex imis, & centralibus ad spiritualia, & suprema conscenderit; tantò etiam amplius ad circumferentiam totius compositi, scilicet animæ, & spiritus, diuinæ amicitia vnguenta, benignè distribuet, donec in summo huius Transformationis ascensu, Deū quem semper vt Terminum ad quem, & vt vltimum, & perfectissimum suæ operationis, in summa spiritus libertate obtinebat; denuò per modum primi principij, & termini à Quo (præexistentia fructiva,) possideat, ab eoque amorosa captiuitate, vitam, & halitum suscipiat. Et cum vicissitudo hæc, vtriusque scilicet modi Transformationis; (maiori tamen charitatis intensione) per optatissimam illam diuinam, & libertatem, & seruitutem, sufficienter viatorum perfectioni, & merito, cum dono habitus supernaturalis sapientia, prospiciat; ad praxin, vltiores, & sublimiores status, non ponimus.

Quinto tamen sequitur status Viatorum sanctorum, qui in perfectissima spiritus Sancti captiuitate, gratia miraculorum, dono prophetia, fidei certitudine, visionum, & reuelationum magnitudine, Ecstasis, raptusque altitudine, & huiusmodi specialibus diuinæ amicitia signis, sanctitatis prærogati-

ua, dignati sunt. de qua (cum nostram experientiam longè præcellat) pauca tantum, eaque ad maiorem præcedentium notitiam, nec non cautelam eorum, qui satis humiliter non sentientes, vltra fortem sese erigerent, dicemus; & infra Finaliter autem pro totius operis perfectione, accedet status clara visionis; de quo, in hac vita sublimiores scholasticos dicere, at in futura vita, Beatos profundissimè frui, sinemus, hac breuitate, & quo ad fieri potuit ordinata summa: (statuum diuersitatem, pro vt ad perfectionem, & decorem Ecclesie Dei pertinet) exposuisse, contenti: cum verò mystica, vtpotè occulta, præ nimia sui subtilitate vix dici, & ab inexpertis vix credi, possint; consequenter dicendum erit,

*Quale iudicium possint ferre Scholastici, de
statibus modi operandi superna-
turaliter.*

ARTICVLVS QVARTVS.

Quidam audaculo ingenij pruritu, in iam enumeratos supernaturales status, diuinissimaque mysticorum scriptorum documenta, immatura eruditate nonnunquam exanderunt; turpiter, quod primo quidem scire oportuisset, ignorantes, paucissima à Catholicis fuisse conscripta, quæ pia interpretatione defœcato animo, non sint quam maximè salubria. Vnde etiam [in Theologia mystica b multa
repe-

a Dec. 9. b Sande. Theol. Myst præfat. ad lect.

reperire est, quæ vulgus non capit: multa quæ profanè doctis paradoxa videri possint, multa quæ admirationem pariunt: nihil, quod si benè intelligatur, & piùm habeat interpretem, ac explanatorem minimè malignum; falsitatis, aut impietatis titulo meritò condemnari debeat addo: nihil, quod cum Philosophorum, & Scholasticorum enuntiationis non probè conueniat.] præsertim si obseruetur *a* [cuiuslibet videri se hoc ipsum esse, quod est optimum in se.] & inusitatos etiam loquendi modos, eiusmodi optimum quod in se esse sentiunt, ne quidem sufficienter, explicare. Quia ergo [illa potentia *b* quæ est affectus, & supremum in hominis spiritu, Spiritui Sancto immediatè amoris vinculo est vnibilis: vt est supremum in spiritu, quasi ab omnibus ignoratur, nisi ab illis, in quibus ab igne sancti Spiritus, immediatè affectus tangitur, & mouetur:] hinc non possunt Scholastici, de occultis perceptionibus mysticorum, ita securè, sicut de veritate reuelata (qua æquè solidè, vt ex principijs per se notis argumentantur) iudicare; aut diuinissimas vniones æquiparare, [modo contemplationis communi, *c* & Scholastico; qui est per modum inquisitionis, & eleuationis paulatim ascendens: incipiensque per exercitium ab inferioribus, ad superiora.]

Possunt tamen eiusmodi mystico-

rum profunda [perlegere, dummodo credant eis. alioquin *d* ipsi talia scrutantes, deficerent scrutinio; & non nisi laqueos infidelitatis sibimet acquirerent, & densioribus tenebris circumvoluti, cæcarentur.] in arcano enim amore [comparantur docti Philosophi pueris, qui attentè legunt litteras aureas; sed *e* quid litteræ significant, non intendunt.] ideo primum quidem [lectorem finuito, ne fortè credat quod sibi sufficiat lectio sine vnctione, speculatio sine deuotione, inuestigatio sine admiratione, circumspectio sine exultatione, industria sine pietate, scientia sine charitate, intelligentia sine humilitate, studium absque diuina gratia, speculum absque sapientia, diuinitus inspirata.]

[Nec quisquam ergò minus perfectus spectatum veniat. *g* Vt enim ijs, quibus valentes oculi non sunt, aduersus radios solis intueri periculosum est; sic perniciosum est, ea quæ supra nos sunt, aggredi,] quia nimirum [diuina omnia *b* quæque nobis patefacta sunt, ex solis communionibus intelliguntur. ea autem qualiacunque sint, principio suo, atque sede, mentem, omnemque essentiam ac scientiam superant.] possunt insuper præclariiores Scholastici, iudicium ferre, num scripta cum bonis moribus probè conueniant; num etiam fortè aliqua hæretica prauitate infecta sint; neque enim de-

a S. Thom. 1. 2. q. 3. a. 5. c. *b* Theol. Myst. apud S. Bonau. *c* Harph. l. 3. p. 1. c. 8. *d* Gerf. Theol. spec. conf. 8. *e* S. Bonau. Diata sal. tit. 6. c. 3. *f* S. Bonau. in prol. Itin. ment. *g* S. Dion. de Eccl. Hier. c. 2. *h* Idem.

sunt hæretici, qui de rebus mysticis, & diuinitatis fruitione scripserunt. porro quam deuotè, Scholasticorum nonnulli, de mysticorum negotio, loquuti fuerint, hic consequenter dicemus,

Pientiores Scholasticos de mysticis, & rectè sentire, & à Deo deuotionis solamine dignari.

ARTICVLVS QVINTVS.

Longè deuotiori animo, vt cum [a præstanti summarum naturarum ordine, ea quæ altiora profundioraque sunt, quam quæ intelligere possunt, reuererentur:] de rebus nostris, sentiunt pientiores viri, quibus cum sacra doctrina, credita sunt eloquia Dei. vndè [patet; inquit, Lessius, non esse b contemnendos scriptores mysticæ Theologiæ, etiamsi ea, quæ ipsi scribunt, nos non experiamur; quia cum multorum sint viri Sanctissimi, & omnibus virtutibus ornatissimi; non facillè putandum, eos decipi: cum omnia quæ passim de suis experientijs scribunt, facillimè fieri, & explicari possint; & alibi, [modum amoris, inquit, c qui impellit ad vnionem, per quandam liquefactionem, & demersionem in abyssum diuinitatis, interdum experiuntur viri Sancti contemplationi dediti; qui etiam vt sensum exprimant, vtuntur subindè quibusdam loquendi formulis, quæ

benignè sunt intelligendæ. vt quod amatorij spiritus in Deum altissimè subleuati, liquecant, & defluant in incognitam caliginem, amittant se ipsos & perdant in abyssu diuinitatis, transeant in esse increatum, ac ideale; in quo fuerunt ab æterno: fiant vna simplex beatitudo, vnum amoris incendium cum Deo. non enim hæc ita accipienda sunt, quasi per amorem, reipsa, amittant suum esse creatum, & mutantur in diuinitatem; sed alio modo, idque dupliciter. primò quod ista fiant, quantum est ex vi affectus. summus enim amor ad summam nititur vnionem, & si fieri posset ipsum amantem conuerteret in amatum, vt ipse se totum illi perfectissimè impendat, & vniat. Secundo quod ista fiant iuxta sensum, & perceptionem contemplantium, præsertim in hac vita. ita enim amore accenduntur, vt sibi quasi deficere, & liquecere videantur: & ita potenter trahuntur in abyssum diuinitatis, vt in illum veluti demergi, & absorberi videantur, & se ipsos in illa perdant, adeo vt suum esse creatum ibi non sentiant, sed solam Dei essentiam.] pio insuper affectu Crodicus Mystica Scholasticis, præfert, [d si mihi, inquit, optio d daretur, quam citò laboriosam istam nostram innumeris inuolutam quæstionibus, quam in scholis profitemur scientiam, commutarem cum sapida illa notitia, quam simpli.